

TORONTALI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Égész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

A haza oltárára.

Apponyi Albert gróf, közéletünk egyik harczokban megedzett régi irányítója és bajnoka a képviselőháznak az indulatokon fölülálló magas elnöki székéről ismét egyszer leszállott, hogy kilépjen a küzdőtérre és a méltóságának betöltésére szentelt kötelességteljesítését fenkölt és üdvös akezióval váltsa föl. Szót emelt a magyarság ügyében s tudjuk, hogy a nemes gróf szava nagy horderejű szokott lenni. Szavát most hazánk egész lakosságához intézte a magyarságnak nem anyira térfoglalása és terjesztése, mint inkább megóvása érdekében.

Tudvalevő hogy lelketlen izgatók a nemzetiségek kebelében szitják az elégtelenség tüzeit. Lángot még nem igen vetett hála Istennek! — ez a tűz. Meg csak itt-ott pislog fel egy egy szikrája, melyet az államhatalalom, mint tette legutóbb a pángermán izgatókkal, nyomban elfojt. De azért a tűz mégis csak ég s nem szabad várunk, míg hatalmasan fellobbanó lángjai fejük fölött elhamvasztják házunkat, melyet évezrednél tovább építünk. A védelem maguknak a nemzetiségeknek is érdeke, melyeket befogadtunk házunkba és a melyek épp

ugy élvezik benne a szeretet melegét és a munka — itt-ott talán szűk, de a miénkkel mindig egyforma — áldásait, mint jómagunk. Köszönhetjük pedig a nemzetiségek a jogegyenlőség élvezetét annak a méltányos felfogásnak, melyet nemzeti életünkben mindenha tanusítottunk, hogy tudniillik a nálunk meghonosodott nemzetiségek fiait mindig édes testvéreinknek tekintettük és tekintjük ma is s épp olyan jó hazafiaknak tartjuk őket, ba más nyelven is beszélnek, mint a magyar nyelvűeket. Ennek viszonzásául azonban elvárjuk, hogy a házat, melyben laknak — édes hazánkat — épp ugy tiszteljék, mint mi és az oltalmat, melyet nekik nyujt, megbecsüljék.

Bátran állíthatjuk, hogy általában nemzetiségeink hazaszeretetében nincs okunk kételkednünk s a legjobb tűzpróbát a múlt század derekára — a szabad ságharcz idején — állották ki. Am akkor is akadtak s mind e mai napig akadnak közülök egyesek, kik a nemzetiségeknek régenre adományozott szabadalmak és kiváltságok mértékével be nem érik és, alattomosan áskálódnak vagy hangosan többet követelnek, mindanyiszor azzal a szándékkal, hogy nemzetiségük helyzete az államrend közösségének rovására kü-

lönlegesebb legyen, legtöbbször pedig oly czélzattal, hogy üszköt dobva a békés együttélés épületébe, szítsák a czivódás, a perpatvar tüzeit. Garázda aknamunkájok eredményeképp mutatkozik azután az a megdöbbentő jelenség, hogy nemzetiséglakta vidékeink nyelverületei a magyar nyelv kárára mind messzibb határookra tolatnak ki és csak azon tájakon, ahol a magyarság zöme lakik, a magyar faj színe java örökös még édes anyanyelvünk megőrzése fölött.

Védelmeznünk kell, hogy a magyar nyelvet megtarthassuk magunknak és valamikor elérhessük azt az ideális állapotot, hogy minden magyar hazafi, ideszámítva természetesen nemzetiségeink sarjait is, magyarul beszéljen.

Gyönyörű eszmemenetben, hozzá illő ékes nyelvezettel fejti ki Apponyi Albert gróf a közönséghez intézet felhívásában, — melyben a nemzetiségi mozgalom megoldása czéljából adományokat kér, — mennyire szükséges épp a nemzetiségeknek az egyetértés, a hazaszeretet és munkálkodásunk közössége.

Minden szava egy-egy ragyogó igazság, mely a lelketlen agitátorok áltanait alaposan megczafolja. Miuden szava egy-egy követendő jótanács, mely hazánk és

TÁRCA.

Lányszeszély.

— Fiuk, nini Orlov megint milyen szomorú! Mi baja herczeg?

Kata keresztbevetett lábakkal ült egy fehér kerti asztalkán és fujta a muszka cigarettá füstjét. Szürke szeméből hamis évdés sugárzott, a mint rátekintett arra a fiatal katonatisztra, akit jóhangzásu Orlov megszólítással tüntetett ki.

A tisztás, melyen a szép Dereskey Kata udvarától körülvéve a fehér asztalkán trónolt félhomályba volt borítva. Halkan, keresztül szűrődve a lombok között hatolt ide a teraszról, a hol a mamák csevegtek és az öregek kártyáztak a cigányzene édes muzsikája. Itt a hol a Kata, a dereskei huszár-garnizón népszerűvé vált tájszólása szerint Katalin cárnő udvarát tartotta, vidám csevegéstől és kacagástól volt hangos a tájék.

Mert vidám és pajkos volt Kata, dereskei Dereskey Kázmár es. és kir. kamarás, főispán, több vitézlő rendek lovagjának egyetlen leánya. Oly vidám és pajkos volt, a mi más fiatal leányhoz nem is illett. Ez volt ugyanis a kisváros népé-

nek véleménye. Hogyis ne! Hiszen oly fiatal, szép, gazdag és előkelő volt és valóban oly keveset törődött velük, hogy ezeket a dolgokat nem lehetett szó nélkül hagyni. Mióta hazatért a zárdából, valósággal felforgatta a kisváros népének nyugalmát. A bájos kicsi leányról valóságos legendák keringtek, melyek között ott szerepelt az is, hogy literszám issza a grogot és szenvedélyes pipás. Ha pedig holló fekete paripáján, követve a helyőrség egész kékattilás, aransujtásos férfi karától, dübörgve végigvágatott Dereske főutczáján, az intelligencia tagjai fejcsóválva tekintettek utána és ezt sutogták:

— Valóságos boszorkány! . . .

A Kelemen kisasszonyok pedig, a gyógyszerész szikár fekete lányai, a kiket a helyőrség említett saját külön nyelvén meszelő kisasszonyoknak nevezett, megbotránkozva folytatták sétájukat, egyetlen megmaradt gavalérjakkal, Reitlinger Frigyes urral, a Dereskei Heti Figyelő szerkesztőjével együtt megbotránkozva konstaltván, hogy a mit ezek, a nagyuri kisasszonyok elkövetnek, igazán tulmogy minden határon.

A mai kerti ünnepen, a melyet a méltóságos papd abból az alkalomból adott, hogy a Szt. István rend kis keresztjét el-

elnyerte, Kata ismét súlyos sérelmet követett el az illem ellen.

— Roppant meleg van itt! kiáltotta egyszerre a terem közepén. Pista, hozza a pezsgőt. Lemegyünk a kúrtbe!

Pista, a kadét szolgálatkészen kapott a pezsgős veder után. Kata kezébe kapta a battiszt ruhája fodrait, neki szaladt az éjszakai harmattól nedves pázsitnak. Az összes huszárok és még néhány a társasághoz tartozó fiu a szomszédból követte. A Teremben sápadozva maradtak vissza a meszelő kisasszonyok és a többi intelligencia. A dolgon azonban segíteni nem lehetett.

A kis társaság ellenben a tisztáson igen vigan volt akkor is, a mikor Kata Orlov herczeghez, a ki egyébiránt a közéletben a Marjay György névre halgatott és főhadnagy volt a Deresken fekvő egyik huszár századnál — a fenti csipkelődő megjegyzést intézte.

Mindenki nevetett, csak György maradt komoly. Csedes fiu volt különben és komoly, de a garnizon legjobb lovasa. Kata őt tüntette ki legjobban és innen kapta az Orlov nevet.

— Megmondhatom magának Kata, szólt most is komolyan, hogy miért vagyok rosszkedvű. Nem szererem látni ha pezsgőt iszik.

a nemzetiségek javának előmozdítására irányul. Ez a valóság, melyet megdönteni senki sem képes, amaz az érdekek meg nem engedhető, aljas eszközökkel való ellentétbe helyezése. Ezért fel kell áldoznunk mindenünket, amazt minden áron le kell győznünk, ha ezer éves épületünket a roskadozástól megmenteni akarjuk.

Magyar és idegenajku hazafiak, hallgassátok meg a nemes gróf szavát és áldozatok a hazaitárára!

Hitel és részletüzet.

A társadalomnak rég idők óta fogva van egy mostoha gyermeke: a kereskedő. Hiába hivatkozik a sajtó a kereskedelem rendkívüli fontosságára, hiába erőlködnek mérvadó közeink arra a nagy jelentőségre utalni, mely az ország kifejlett kereskedelmében rejlik; a közvélemény mégis mindig a társadalom páriáinak nézi a kereskedőket.

Ugy nevezett művelt társaságban nem egyszer halljuk ezt a megjegyzést: „hiszen csak kereskedő”. Ez a „csak” persze nagyfokú kicsinyítés kifejezője akar lenni. Pedig, ha kissé közelebbről szemügyre vesszük a külföldi hatalmak óriási fejlődését, vagyis, ha nemcsak üres frázisok hangoztatásával akarnánk rosszul értelmezett szellemi fölényünk kifejezést adni és nem volnánk restek gondolkozni: be kellene vallanunk hogy a nagy kulturállamok bámulatreméltó lendületének a kereskedelmük adta meg az impulzust. Hódító hadjáratok az ország területét szélesbíthetik, amit azután erős, bátor hadvezérek vezette honvédelem meg is tud tartani. De hogy a megszerzett területen a népesség, a lakosság jólétnek örvendhessen, bármi természetű munkája révén boldogulhasson is, arra sem a mezőgazdaság, sem az ipar, sem a nemzetgazdaság bármely más ága nem lehet manapság annyira alkalmas, mint a megizmosodott kereskedelem, mely a kereseti forrásoknak jö-

Kata vidám kacagásra fakadt. Piros ajkai mögül kiragyogtak az apró fehér egér fogak.

— Pedig hiába kedves Gynri, én szeretem és a maga kedvéért nem fogok a gusztyusomon változtatni.

Marjay nem felelt. Ez meg jobban ingerelte a leányt.

Lássák maguk nem is hiszik szolt a többiekhez fordulva, hogy én mennyire bírom az italt . . . Fogadjunk, hogy megiszom magam egy palaczk Mummot. Nos ki tartja a fogadást?

— Eil . . . Eil hangzott kórusban.

— Pista szaladjon Tudja hol a Mumm? Hozzon le egy palaczkkal.

Marjay szertartásosan meghajolt.

Ez esetben megengedi, hogy a fogadásneldöltének és ne legyek tanuja?

Szalutált és sarkon fordulva réátért a kastély felé vezető ösvényre . . .

Mire Pista megjött a pezsgővel Kátának már elment a kedve a fogadástól.

— Jó! . . . Vesztettem. Nem iszom. Az a medve Marjay szépen elvette a kedvemet

Fázósan burkolódzott a gallérjába.

Menjünk fel. A meszelő kisasszonyok azóta eleget pletykázhattak felőlem. Mikor felértek, a cigány épen a négyes bevezetést játszotta.

Báttaszék Lajos

védelmezőségét gyarapítja, — a kereskedelem, mely a nemzetek materiális helyzetének legbiztosabb alapja és a jólét, a meggazdagodás legbiztosabb eszköze.

Határozottan helytelenül cselekszik, aki a magyar kereskedelem érdekeit szívében nem viseli. Legyen bármi véleményünk a kereskedők eljárásáról és hódoljunk bár az agráriusok elveinek — sohse felejtjük, hogy a magyar kereskedelem felvirágoztatása ennek a nemzetnek vitális érdeke. Nem tagadjuk, hogy kötelességünk a kereskedelem fatyuhajtásait kinyesni, mint minden más rosszat; de ezt nem szabad ellenszenvvel, hanem azzal a jóindulattal kell tennünk, mely igazolja, hogy a kereskedelem jelentőségét kellően méltányoljuk. A tanulságokkal teli külföldre kell utalnunk, ahol a kereskedelem prosperálása oly sokat pótol. A kereskedelem lehetővé tette Franciaországnak, hogy a múlt század hetvenes éveiben nagy hadisarcot fizethessen az ellenségnek, ennélkül, hogy ezáltal fényes pénzügyi helyzete megrendült volna. A kereskedelem Angliából ez idő szerint utólréhetlen nagyhatalmat teremtett. A kereskedelem kieroszakolta Németországban, hogy a lakosság számának túltengése dacára a tengerentúlra való viszonylat alkotásával a megélhetésnek, sőt a meggazdagodásnak nemcsak alapja vettessék meg, hanem a jövőre is biztosították. A kereskedelem gyöngesége nyomja Oroszországot, gátolja Itália hatalmi állását, a kereskedelem hiánya jóformán politikai számításán kívül helyezi Spanyolországot és Portugáliát.

De elég ebből ennyi, hogy a kereskedelem nagy fontosságát megvilágítsuk. Elég arra is, miként bizonyoságul szolgálhasson, hogy kereskedelmünket elhanyagolni nem szabad, sőt ellenkezőleg hazafiúi feladatunk arra rendkívüli figyelmet fordítanunk.

Nem szorul bővebb feltegetésre az sem, hogy kereskedelmünknek — mely nem dicsekedhetik sok száz évi művelődési fejlődésre — száz meg száz bajjal kell megküzdenie. Vajudik méhében minden. Váitozatosságokkal teli átalakulásokon kell még mindig átmennie, melyeket mint megannyi szárnypróbálgatásoknak kell tekintenünk, míg bizonyos stabilitásra vergődhetnek.

Ime, mostanában a kereskedők, kihallgatásra járnak a miniszterekhez, hogy segítsenek rajtuk. Rendezzék állásukat az államban, pártfogolják, támogassák jogos kívánságaikat és szánják a hitelviszonyok mai züllött állapotát, mert a mai világkereskedelem, amint az az idők viszontagságos folyamán ez időszertinti állapotára jutott, csaknem kizárólagosan a hitel egészséges alapján nyugszik.

Minden rendelkezés, mely a kereskedelmi hitel szabályozására irányul, a kereskedők legélelkebb érdeklődésére számíthat s így csak tarmészetes, hogy oly esetben, amikor valamely, a hitelre vonatkozó rendelkezést magukra nézve sérelmesnek találják, orvoslatozt keresnek. Az új polgári rendtartás foglal magában ilyen rendelkezést. E szakasz szerint a kereskedőnek a fogyasztóval való pörében mindenkor az a bíróság

illetékes, melynek területén, az adós lakik. Sok baja gyülik meg a kereskedőnek ez által, mert ha az adósa nem fizetnek, mindazokon a helyeken kell pörölnie melyeken az adósok laknak. Mennyi költség, a szétforgácsolás okozta mennyi munkába kerül ez. A kereskedő nem győzi érdekeit hathatósan védeni és nem talál vigaszt abban sem, ami e rendelkezés eredeti célja volt, hogy ugyanily kellemetlenségek hárulnak a külföldi kereskedőkre is, akik Magyarországon lakó fogyasztóknak hiteleznek. Mert a káröröm nem lehet haszon, különösen akkor nem, ha a káron örvendező maga is nem csekélyebb kárt szenved.

Reméljük is, hogy a kereskedők nem hiába jártak a minisztereknél, akik be fogják látni, hogy ily intézkedésekkel csak korlátozzák a kereskedők forgalmát, nagy hátrányára a kereskedelem fellendülésének.

Másrészt azonban a kereskedőknek is fokozott figyelmet kell fordítaniok arra, hogy a hitellel ne történjék annyi visszaélés, mint az ma napirenden van. Mert amint a hitel elveszti szoliditását és szédelgések kútfejévé válik, oly korcs állapotok teremtetnek, melyek a kereskedelmet legnagyobb fokú veszéllyel fenyegetik.

E korlátolt terjedelemre terjedhető ez keretében nem kívánunk a kereskedők mindmegannyi bajaival foglalkozni, lehetetlen azonban elfojtanunk azt a megjegyzést, hogy a mikor a kereskedők a hitel jogi viszonylatait szabályozni kívánják, egyik sorkalatos bajra: a részletüzetre nem terjesztik ki figyelmüket.

A részletüzet a hitelügyletek ama faja, amely idestova szinte elviselhetetlen terhet ró a népre és a kereskedelem jóhírnevét aláassa. A részletüzet demoralizálja a hitelnek a mai viszonyok között elfogadható realitását dolgozik, emellett hogy látszólag megkönnyíti a fizetés módozatait, nem egyéb burkoltnak is alig nevezhető uzsornál.

Reméljük, hogy kereskedőink a részletüzet megváltoztatását is felveszik reformáló terveikbe és gondoskodni fognak arról, hogy a tisztán a nép kiszípolozására való részletüzet mai alakjából kivetkőztessék s oly korlátok közé szorítsák, mely a becsületesség követelményeinek mindenben megfelel.

Nemcsak a miniszterek, hanem minden igazi hazafi támogatására fognak számíthatni e törekvésökben.

Apponyi Albert gróf levele a F. M. K. E.-hez.

Mikor a Pozsonyvármegyei Közművelődési Egyesület Apponyi Albert gróft megválasztotta elnökévé, a F. M. K. E. igazgató választmányja levélben üdvözölte őt. Apponyi Albert gróf ez üdvözlésre sajátkezű levélben válaszolt az egyesületnek, A levél Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamaráshoz van intézve s így hangzik:

Méltóságos Elnök Úr!

Hogy történt, hogy nem, hogy a Méltóságod böles vezetése alatt álló Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület szíves üdvözlő levelére ilyen sokáig nem válaszoltam, annak magyarázatába nem

bocsátkozom. Megtudnám adni indokát azon zaklatott életmódban, a melyet az egész nyáron át folytatnom kellett; de inkább egyszerűen elnézésüket kérem, hivatkozva arra a testvéri indulatra, a mely a közös szent célért küzdőket egymáshoz kapcsolja és arra a tiszteletra, a melyet e térnek régibb megművelői iránt érzek. Fogadja ily elkésetten is jó indulattal igaz hálám kifejezését és azt a kijelentésemet, hogy a bizalom, a melyel működésem elé tekintenek, hatalmas buzdításul szolgál e bizalom kiérdemlésére.

A siker, az sajnos, nem függ egyesek jóakarától és buzgalmtól, hanem nagyrészt olyan tényezőtől, a melynek akcióképessége és akciókészsége az utóbbi időben nagyon lelohadt. A magyar társadalmat értem ez alatt, a mely bizonyára nem fogyatkozott meg hazafiságban, de súlyos anyagi gondokkal küzdve, nehezebben emelkedik fel eszményi célok átérésére, tevékeny felkarolására. Pedig szegény társadalmunktól is telnek az a fejenként igen csekély és összegezésében mégis nagy eredményű anyagi áldozat, mely működésünk éltetéséhez szükséges: gondjainkban pedig valóságos üdülést nyujtana az a néhány pillanat, a melyet a nemzeti özljainkkal való foglalkozásnak szentelnénk. A legnagyobb nehézség abban áll, hogy erőnk forrását másutt kell keresnünk, mint a hol működésünk érvényesül; ez utóbbinak tere első sorban az a terület, a hol a magyarságot kiszorítani készül anem magyar' ajkuak nyelvi terjeszkedése; ezután a meg a nem magyar ajkú testvéreink-lakta egész vidék, a kiknél a hazafitalan izgatásokat ellensúlyozni a hazafias érzelmeket ébren tartani, az állami nyelv ismeretét terjeszteni iparkodunk. És bár ezzel első sorban a nem magyar ajkú testvéreknek és a fenyegetett magyarságnak érdemében cselekszünk, még nem jutottunk odáig, hogy ezt az igazságot az első megértsék és nem várhatunk erőt azoktól, a kik magok is támogatásunkra szorultak. A tiszta magyarságra kell tehát támaszkodnunk, ennek érneklődését és a nemzeti egység iránt való érzékét anynyira fokoznunk, hogy az anyagi és szellemi áldozatért és munkáért, a melylyel működésünket elősegíti, teljes ellenértéket találjon abban, a mit idegen ajkú testvérei és szorongatott fajrokonai tőlünk nyernek. Egész feladatunk közvetítés ama tiszta magyar ajkú vidékek közt, a melyektől működés eszközeit nyerjük és azon fenyegetett területek közt, a melyekre e működésünk terjed. A siker attól az erőttől függ, a melyet onnan ide átvinni tudunk. E közvetítő feladatnak sajnos az a nehezebbik része, a melylyel a magyarság felé fordulunk; de ebben kell mindennek előtt sikert érnünk.

Mikor fog ez beállani, mikor fog ennek folytán egyleti tevékenységünk hatalmasabb lendületet venni, nem tudom. De kell, hogy beálljon egy újabb nemzeti föllendülésnek a korszaka, a melyet a pangás korszakán keresztül akkép bevárni, hogy le nem szerelünk, hogy a kereteket számára készen tartjuk, hogy annyi erővel, a mennyit összeszedni birunk, mégis szakadatlanul tovább működünk, szintén nagy és fokozatos feladat, ama várva-várt föllendülés beállhatásának föltétele.

Midőn szerény tehetséggel a mai lankasztó körülmények közt a szent célt

munkáló egyesületek egyikének élére léptem és magam körül látom a csüggedni nem tudó férfiak tekintélyes számát, tekintetem e szebb jövő felé fordul, törhetlen bizalommal, szilárd akarattal. És hálával ragadom meg a testvéri jobbot a melyet a F. M. K. E. lelkes vezeterei felém nyujtottak, csak azt óhajtván, hogy sikerüljön bizalmukat igazolni.

Budapest, 1902. okt. 22.

Kiváló tisztelettel maradok

Méltóságodnak

kész szolgálja

Apponyi Albert.

HIREK.

— **Tanítógyűlés.** A „Délmagyarországi tanító-egylet Nagyikikinda-Zsombolyai fiókegylete” esütörtökön tartotta őszi közgyűlését Zsombolyán az állami iskolában Oppelez náköfalval tanító elnöklete alatt, melyen az egylet tagjai szokatlan számban voltak jelen.

A gyűlés az egyleti ügyek letárgyalása és az új tagok felvétele után gyakorlati tanítást tartott Springer Gizella tanítónő a történelemből a Bertalan Gyula zsombolyai polg. isk. tanár által tervezett történelmi térkép alapján, mely után Bertalan a térkép tervezője és feltalálója bemutatta a taneszköz használatát.

E taneszköz, melyet már Budapestben is bemutatott s melyről Marozali Henrik, Alexander Bernát azt mondták, hogy oly találmány, melynek segítségével a történelem tanításának új korszaka kezdődik s melylyel megelőztük az összes kulturállamokat. Olyan találmány ez, mely ép oly korszakalkotó, mint a milyen volt annak idején a hangoztatott módszer feltalálása s melylyel a feltaláló nevét örök időkre megörökítette. A „Délmagyarországi tanítóegylet” méltán büszkélkedhetik Bertalan Gyulával, ki nevének, de az egyesületnek is szerzett dicsőségét és el nem évülhető érdemeket.

Lapunk egyik legközelebbi számában részletesen fogjuk az új találmányt megismertetni.

— **Nagyikikinda város népessége.** A legutolsó népszámlálás szerint Nagyikikindának 24843 lakosa van. Ezek közül 13114 szerb, 4364 magyar, 6442 német, 600 oláh, 74 tót, 1 ruthén és 5 horvát anyanyelvű és 243 vegyes. (örmény, orosz, cigány)

— **Halálozás.** Bülléden Fulda Alajos kir. bir. végrehajtó 64 éves korában meghalt.

— **Agarászat.** A torontálmegyei agarász társaság f. hó 12-én a kikindai határban bérelt területén uagy agarászatot rendez. Az érdekes versenyre a torontáli arisztokracia számos tagját várják.

— **Kivándorlás.** A magyar parlament éppen most foglalkozik a kivándorlási javaslatokkal, hogy mily módon akadályozza meg a kivándorlást és az idegeneknek az országba való öznölését. Zsombolyáról értesítik ismét lapunkat arról, hogy a gazdag német községből huszonöt család vándorolt ki Amerikába a napokban. A csapatához Mokrinból is csatlakoztak néhányan. Ezeknek a kivándorloknak nagy része itt hagyta gyermekeit, persze abban a reményben, hogy dús kincseket szerevezve, mihamarább viszont látják egymást.

— **A főispán gondnokság alá helyezése.** A nagybecskereki kir. törvényszék Szilágyi Lajos törvényszéki bíró által megtartott tárgyaláson gróf Bethlen Miklóst Torontálmegye főispánját az 1877. évi 28. t. c. 28. §-a a) pontja alapján elme-

betegség miatt gondnokság alá helyezte. Az ítélet indokolásában a törvényszék kifejti, hogy gróf Bethlen Miklóst gondnokság alá kellett helyezni, mivel dr. Moravesik Ernő és dr. Bolyó Károly fővárosi elmeorvos szakértők konstatalták, hogy gróf Bethlen miklós hűdéses elmezavarban szenved s betegségénél fogva ügyeinek önálló elintézésére képtelen.

— **Nemes ember barát.** Gróf Nákó Sándor értesítette az országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár központi igazgatóságát, hogy nagyszentmiklósi uradalmának 250 cselédjét beiratja a pénztárba és tagsági díjait saját pénztárából fogja fizetni. Bár minél nagyobb körben találna követőkre a nemeslelkű főúr példája.

— **Halál a hivatalban.** Tragikus véget ért Petróczy Boldizsár nagybecskereki pénzügyi nyilvántartási biztos. Petróczy rendes időben hivatalába ment, a mely a pénzügyigazgatóság palotájában van. Nem látszott rajta semmi különösebb rosszullét nyugodtan látott munkájához. Körülbelül egy óra hosszat dolgozott, amikor egyszerre rosszul lett s hirtelen összeesett. Tisztársai hamar orvosért futvtak, de az már nem segíthetett rajta s csak a beállott halált konstatalhatta. Az életerős embert szivszélhűdés ölte meg. Tragikus halála általános részvételt kelt.

— **Megugrasztott tolvajok.** A tél lehetete alig érintette meg még a szegény népet már is minden felől a nép nyomoráról hallunk. A szegény embert a nyomor, persze rákényszeríti a lopásra is. Kiskomlósom f. hó 5-én éjjel Koch Mátyás odaváló napszamos udvaráról akartak ismeretlen tettesek a hizókat elhajtani. A zajra azonban Koch figyelmessé lett és egy puska lövéssel elriasztotta a tolvajokat.

— **A megmentett katonatiszt.** Egy fiatal, délezege katonatiszt, ezredének díszes, feljebbvalóinak dédelgetett kedvence, fűlig szerelmes volt egy művelt leányba. Házasságot is ígért neki. Katonáéknál azonban kauczió nélkül nem lehet házasságot kötni. A leánynak nem volt több pénze egy pár ezer koronánál, ennél fogva a hadnagynak le kellett mondania tisztii állásáról, hogy ígérte beválthassa, mert imádoztjának csillogó szemei győztek az atilla arany csillagai fölött. Egy előkelő részvénytársulatnál pénztárnoki állást nyert el és itt már elég volt menyasszonya pénze a szükségelt kauczióhoz. A boldog jegyespár alig győzte várni a kitűzött esküvő határnapját, midőn a véletlen egyszerre nagyot változtatott a fiatal pár sorsán és boldogságuk felhőtlen egét egy cikázó villámcsapás zavarta fel. Egy délután a völgegy szét-dult ábrázattal rohan menyasszonyához. „Tönkretettek, kit elhelyeztek innen, jótálltam nagy összeg erejéig s ez a szerencsétlen ember öngyilkos lett, amit csak nem tudom a váltót rövid idő alatt rendezni, elvesztem állásomat!” Elképzeltető az eddig boldog pár kétségbeejtő helyzete. A menyasszony vigasztalja, biztatja és buzdítja völgegyét és midőn épen a nagy veszélyre és Isten jóságára hivatkozna, kopogtattak. „Tessék!” — felelt a fűlig meglepett és fűlig kétségbeesett menyasszony és egy komoly uriember lép be, mint a Török A. és Tsa bankházának, mely Magyarországon a legnagyobb osztálysorsjegyzet, képviselője s jelenti, hogy a budapesti Teréz-körut 46. szám alatti főüzletből jön. Anélkül, hogy sokat magyarázgatna, leolvass a menyasszony asztalára egy osomó ezres bankót és kéri a nyerő sorsjegyet. Ime ismét bebizonyult, hogy ahol a nagynagyobb, ott Isten segítsége legközelebb.

— **Óriási azok száma, kik anyagi boldogulásukat a magy. kir. szab. osztálysorsjáték intézménynek köszönhetik.** Öszintén örvendünk, hogy közülök igen sokan Bihari Fde főelárusitonak (Budapest, IV.,

Városház-utca 14.) köszönhetik szerencsés-jüket. Érdekelni fogja az olvasót, hogy hol nyerték azokat a nyereményeket, melyeket a nevezett főelárúsító fizetett ki. Így itt következnek: Az első sorsjátékban a 600.000 koronás jutalom 1/8-át Marosvásárhelyen, 2/8-át Medgyesen, 1/8-át Újpesten, 4/8-át Budapesten. A hatodik sorsjátékban nyert 600.000 koronás jutalomdíj 2/4-ét Csikmegyében, 1/4-ét Bácsmegyében, 1/4-ét Gömörmegyében. A 200.000 koronás főnyeremény 1/8-át Pozsonyban, 2/8-át Veszprémmegyében, 1/8-át Kolozsvárott, 1/8-át Czinkotán, 1/8-át Alsó-Fejérmegyében és 2/7-át Budapesten. A többi főnyeremény szintén az országban különböző helyen jutott kifizetésre. Felhívjuk a t. olvasó figyelmét Bihari Ede szerencsés főelárúsító mai hirdetésére, kihez megrendelések — tekintettel a nagy keresletre — mielőbb intézendők. A húzás f. hó 20-án kezdődik. 1/8 éorsjegyet 1.50 korona 1/3 = 3 kor., 1/2 = 6 kor., 1/1 = 12 korona.

Nyilttér*).

Foulard-Selyem 65 krtól

3 frt 65 krig méterenként blouzokra és ruhákra, úgy mint a Henneberg selyem fekete fehér és színes métereként 65 krtól 14 frt 64 krig. Mindenkinek vám- és portómentesen a házához szállítva. Minta azonnal Schweizbe dupla levélportó.

G. HENNEBERG

selyem gyáros (es. ás kir. udvari szállító)
ZÜRICH.

* Ebben a rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk

Felölös szerkesztő és lapfőlapadonos:
DR. KISS KÁROLY.

Kiadó-Nyomda, N.-Kikindán. Telefon. sz. 15-

Hirdetések.

11633 szám tkvi 1902.

Utóajánlati árverési hirdetmény.

A kikindai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Hochstrasser János mint a vb. Takarékos és előlegegyelet r. t. csődtömegmondokának önkényes árverési ügyében a területén levő a nagykikindai 4041. szíjtkvben A. II. 1-3 5. sor. 6195. a 10791 a 9394 a 's (12790a/I 12790a/I) hrsz. alatt felvett ingatlanok 1788 kor. az ugyanottani 11093. szíjtkvben A II. 1. sor. 8482. hrsz alatt felvett ingatlan pedig 650 kor. ki kiáltási ár mellett a beadott utóajánlat folytán ezen kir. törvényszék árverési termében 1902 évi november hó 24. napjának d. e. II. órákor újabb bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni azzal, hogy az ingatlan az utóajánlattevő által beígert és pedig a nagykikindai 4041. szíjtkvben felvett ingatlan 2090 kor. a nagykikindai 11093 szíjtkvben felvett ingatlan pedig 127 kor. alábban nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben v. óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezeihez letenni, v. neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszól gálatni.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Nagykikindán, 1902. évi október hó 9 napján.

Kapustyák kir. tszéki bíró.

Oh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, reketség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

KAPHATÓ: Nagy Kikindán: Radulovits N., Erős Aladár, Rogátsy Kálmán, Neumann Ferencz gyógyszerárakban. Csatádon: Bierbaum Gyula gyógyszerárakban. Német Csanádon: Dermla Róbert gyógyszerárakban. Török-Kanizsán: Bagary Géza gyógyszerárakban. Zombolyán: Dr. Botos Kornél, Holz Máttyás gyógyszerárakban.

Rendkívüli szerencse

BIHARI EDE

főáruházában, ahol eddig több mint

ÖT MILLIÓ

koronát fizettek ki, közötté

600,000 kor. a 69686. számára
600,000 kor. a 29718. számára

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk!
egy sorsjegyet vásároljunk.

SZERENCSE-NAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Auguszt.	Szeptemb.	Október	Novemb.	Decemb.
1 87260	1 48837	1 23711	1 78744	1 57027	1 56445	1 29739	1 57088	1 23617	1 18420	1 09090	1 23651
2 00682	2 78082	2 25817	2 82480	2 34222	2 95095	2 73512	2 45706	2 14211	2 83270	2 28685	2 45783
3 23612	3 06827	3 28774	3 98450	3 31229	3 23677	3 23547	3 09086	3 45793	3 05658	3 09511	3 23789
4 23701	4 78723	4 45749	4 57800	4 72027	4 82494	4 57884	4 61454	4 69588	4 48811	4 43226	4 18450
5 33494	5 23655	5 43220	5 98448	5 18427	5 14110	5 61472	5 31808	5 95680	5 73741	5 53418	5 78056
6 03537	6 57810	6 23707	6 09047	6 43222	6 73724	6 09618	6 95625	6 31320	6 18488	6 67000	6 76501
7 57808	7 78057	7 23650	7 53424	7 45710	7 31220	7 82333	7 15305	7 45769	7 31230	7 69029	7 69056
8 23668	8 23728	8 43444	8 57064	8 23781	8 78061	8 95670	8 28098	8 48267	8 57697	8 57856	8 95686
9 23532	9 23726	9 23528	9 23528	9 23528	9 23528	9 23528	9 23528	9 23528	9 23528	9 23528	9 23528
10 69075	10 18411	10 69023	10 31207	10 23615	10 53400	10 57828	10 23655	10 79022	10 79040	10 23655	10 69075
11 95091	11 82414	11 45702	11 57850	11 68606	11 23749	11 31222	11 82323	11 82310	11 23716	11 45745	11 78015
12 95074	12 78522	12 45723	12 31226	12 95026	12 57802	12 14236	12 43308	12 73967	12 73967	12 14241	12 28440
13 78098	13 43250	13 23756	13 80546	13 95413	13 23717	13 79087	13 57671	13 73567	13 23522	13 09687	13 45773
14 45702	14 09640	14 57051	14 43227	14 23695	14 23673	14 73502	14 73502	14 23509	14 23509	14 14171	14 09686
15 23508	15 95680	15 23733	15 82449	15 45749	15 45749	15 14170	15 82354	15 23500	15 09635	15 23621	15 14231
16 57840	16 14123	16 09661	16 73549	16 31233	16 31233	16 14170	16 82354	16 14184	16 14184	16 14184	16 69582
17 09639	17 57829	17 18406	17 82471	17 82471	17 82471	17 82471	17 82471	17 82471	17 82471	17 82471	17 82471
18 57879	18 53449	18 23504	18 23504	18 23504	18 23504	18 23504	18 23504	18 23504	18 23504	18 23504	18 23504
19 82425	19 15349	19 57817	19 57817	19 57817	19 57817	19 57817	19 57817	19 57817	19 57817	19 57817	19 57817
20 45759	20 45759	20 23506	20 23506	20 23506	20 23506	20 23506	20 23506	20 23506	20 23506	20 23506	20 23506
21 57900	21 14279	21 09682	21 09682	21 09682	21 09682	21 09682	21 09682	21 09682	21 09682	21 09682	21 09682
22 14265	22 78047	22 62749	22 43422	22 23522	22 69550	22 23522	22 14282	22 57807	22 57807	22 57807	22 57807
23 09482	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524	23 09524
24 09650	24 61475	24 14101	24 78044	24 23506	24 78080	24 18421	24 23506	24 14212	24 23506	24 23506	24 23506
25 62744	25 98408	25 48310	25 48312	25 23674	25 69550	25 23578	25 95655	25 69553	25 69553	25 69553	25 69553
26 23702	26 48345	26 57082	26 31310	26 82342	26 14182	26 98416	26 84224	26 84212	26 84212	26 84212	26 84212
27 78080	27 09646	27 57830	27 78615	27 45713	27 09642	27 80526	27 41461	27 23542	27 73019	27 73019	27 73019
28 95680	28 80624	28 18408	28 34206	28 57080	28 09555	28 82322	28 82469	28 78082	28 23576	28 78082	28 78082
29 78006	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506	29 23506
30 78590	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632	30 78632
31 45757	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792	31 23792

Mikor van a születésnapom?

Mindenki azt a számot vásárolja, amely véletlenül a neve- vagy születésnapjára fel van jegyezve. Ezen számokból nemcsak egész sorsjegy, de 1/2, 1/4, 1/8 is kapható. Csak azon legrosszabb esetben küldök hasonló számot, ha a kért szám már el voltna adva.

Az 1. osztályú sorsjegyek ára:

egy nyolczad (1/8) — 75 frt vagy 1.50 k. || egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— k.
egy fél (1/2) 3.— " " 6.— " || egy egész (1) 6.— " " 12.— "

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyeremény-jegyzékethuzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb

f. évi november hó 20-ig

alóírt szerencsés főelárúsítóhoz juttatni

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utca 14.

Húzás már f. hó 20-án!

Kiadó lakás.

Egy ujonnan butorozott szobából álló, igen szép és kényelmes lakás nálam — a Távirda-utcában — **azonnal kiadó.**

Balogh István.
ev. ref. tanító.

Kiadói-Nyomdában

jó házból való **két fiu** tanonezul azonnal felvétetik.

Kis hirdetések

felvétetnek e lap

Kiadóhivatalában

Állást keresők, munkaadók, vevők és eladók, bérlők és bérbeadók és mindazok, akik a nagyközönség köréből keresik az érdekelt feleket, hirdessenek a

„Torontáli Közlöny“

„Kis hirdetések“

rovatában.

A kis hirdetések rovatában s minden szó egyszeri beiktatása 2 fillért vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül.

Vidékről igen kényelmesen beküldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát.

A „Torontáli Közlöny“

kiadóhivatala Népkert-utca

Alapítotott 1832 ben.

Mindenütt kapható.

FERNOLENDT

Fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Cremje világos cipőkhöz a legjobb fényt adják a cipőnek és tartóssá teszik a bőrt. Sárga vagy barna bőrből készült foltos, használt cipők a „Lyosin“ remekfénymáz használata következtében új színüket visszanyerik.
Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse 21.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydúsabb sorsjáték a mi m. kir. osztályosorsjátékunk.

110,000 sorsjegyre, 55,000 pénznyeremény jut.
Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 437 a 2000, 803 a 1000, 1528 a 500, 140 a 300, 34450 a 200, 4850 a 170, 4850 a 130, 100 a 100, 4350 a 80, 3350 a 40, Összesen:

14.459,000 korona, azaz Tizennégy millió 459.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.											
Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31					

Mikor van születésnapom?

Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Mindenki kísérelje meg szerencsésjét a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválthatja saját számát.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.
Az I. osztály eredeti sorsjegyek tervszerű betétjei a következők:
egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagy 1.50 korona egy negyed (1/4) frt — 50 vagy 3.— korona
fél (1/2) frt 3.— „ 6.— „ egész (1) frt 6.— „ 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 20-ig

mely napon a húzás kezdetét veszi, bizalommal hozzánk beküldeni.

FIÓKOK : TÖRÖK A. és Tsa

V., Váci-körút 4.
Museum körút II.
Erzsébet-körút 54.

BANKHÁZÁ.
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46/a.
Legnagyobb osztályosorsjáték-üzlet hazánkban.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó. T. TÖRÖK A és Tsa bankházának, Budapest.

Ezzel megrendelek a m. kir. szab. osztályosorsjáték I. osztályához..... darab eredeti osztályosorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

A korona összeg } után = eendő.
} utalvánnyal küldöm.
} mellékelve bankjegyekben (bélyegben.) } A nem kívánt törlendő.

Pontos cím:

Közgazdasági Bank részvénytársaság.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Igazgatóságunk több oldalról jövő óhajnak engedve elhatározta, **az ingatlanok eladás és vételének közvetítését** és az ezzel járó **összes pénzügyi műveletek lebonyolítását, merséket díj mellett.**

A legelőnyesebb feltételek, a legolcsóbb kamatláb mellett, nyújt ugy törlesztéses (amortisationalis) valamint kamatozó kölcsönöket. Azokat a leggyorsabban lebonyolítja, már meglévő kölcsönöket előnyösen convertál.

Egyben van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy egy

97 hold földből álló szállás

előnyös fizetési feltételek mellett eladó Bővebb felvilágosítás nyerhető a **Közgazdasági Bank** hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt.

Tisztelettel!

Közgazdasági Bank

részvénytársaság.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon Oltványok c. re 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegetajokból, fajfajtán, teljes jóállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszafutási költséget, valamint a megrendelő által kifejezett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki helyi szükségletét az én költségetem házához szállítva tekintheti meg.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember de semmi-féle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsalzarhatók. Minden rendeléshez rajokkal ellátott ültetési és kezelési utasítást mellékeltek. Bővebb tájékoztatás végett szíves ténnyomatul di. zses árjegyzékek ingyen és bementve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely minden az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, város-on, falun pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közli mények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócssemeték Kétéves, óriási jövendőt biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Akar Ön egy szép és üde arcbőrt?

ugy használjon **Erős-féle arczkenőcsöt** kitűnő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Egyedüli szer szeplő, májfoltok, mitesser és mindennemű bőrtisztatlanság ellen.

Teljesen ártalmatlan és higanymentes egy kis próba rendelés és Ön meggyőződik róla, hogy ez nem szédélgés 1 próba tégely 1 korona, egy nagy tégely 2 korona, hozzá való szappan 70 fillér.

Erős-féle Ibolya-Crém nappal is használható miután nem zsíros hanem egy igen finom kellemes sikkosságu gyorsan felszívódó teljesen ártalmatlan arczcerém, kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket még korosabb egyéneknek is üde bájos ifju arczszint kölcsönöz nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget és bájít varázsol. Egyedüli és biztos szer a bőrfőlrepedezése az arcz és a karok vörössége bőrhámlás és napégetés ellen. Az arczot nem teszi fényessé, hanem annak fényét mint a hölgy por elveszi.

Egy tégely Ibolya-Crém 1 korona.

Nigrin, „hajfestőszer“. Legújabb ólomentes ártatlan azonnal ható egyetlen legjobb hajfestőszer a haj minden színéhez különösen pedig szürke, fehér és vörös haj (szintén szakál és szemszőrnél).

Köhögés elleni mellszörp igen jó hatással van mell és tüdőbántalmaknál köhögés rekedtség és nehéz lélegzésnél.

Erős-féle kőszvény szesz megbeesülhetlen külszer mindennemű rheuma, hasogatás, derékfájás, zsibbadás, főfájás, meghülés, csúzos és kőszvényes bajoknál, melynek bámulatos hatása már az első bedörzsölés után azonnal tapasztalható.

1 üveg ára 1 kor. 20 fill.

Az összes itt felsorolt különlegességek (saját készítmények) valódiság, biztos hatása és tökéletes ártalmatlanságért teljes felelőség vállalatik.

Levélbeli rendelések közvetlen továbbíthatnak.

Megrendelések czimzendők

Erős Aladár,

gyógyszerész
(Pacsu-féle gyógyszerész)
Nagy-Kikindán.